

This Question Paper contains 12 printed pages.
(Sections - A, B, C, D & E)

Sl.No.

008442

17 (GE)

(JULY, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જાળવવું.
- 2) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગ A, B, C, D અને E તથા 1 થી 61 પ્રશ્નો છે.
- 3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) સૂચના પ્રમાણે આકૃતિઓ સ્વચ્છ, સ્પષ્ટ અને પ્રમાણસર દોરવી.
- 6) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

Instructions:

- 1) Write in a clear legible handwriting.
- 2) This question paper has five sections A, B, C, D & E and Question Numbers from 1 to 61.
- 3) All questions are compulsory. There are only internal options.
- 4) The numbers to the right represent the marks of the question.
- 5) Draw neat diagrams wherever necessary.
- 6) New sections should be written in a new page. Write the answers in numerical order.

विभाग - A
(गद्य विभागः)

- * अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य गुजरातीभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं करोतु । (कस्य अपि एकस्य) [4]
(नीचे आपेला गद्यखण्डस्य गुजराती भाषायां अनुवाद करो.) (कोईपक्ष अके)
(Translate the following passage.) (any one)

- 1) संसारे विविधाः पदार्थाः सन्ति । तद्यथा, स्वर्ण-लौहादयो धातवः, वट-खदिरादयो वृक्षाः, गो-घोटकादयः पशवः च । एषु पुनः प्रत्येकमपि पदार्थाः भिन्नाः भिन्नाः भवन्ति। तद्यथा - स्वर्णं लौहात् भिन्नं भवति। अथ च प्रत्येकः सुवर्णखण्डः परस्परम् आकारेण प्रकारेण च भिन्नः भिन्नः भवति ।
- 2) अथ तयोः निश्चयं ज्ञात्वा अनागतविधाता निष्क्रान्तः सह परिजनेन । द्वौ इमौ तत्रैव जलाशये स्थितौ । अपरेद्युः धीवरैः आगत्य जलाशये जालं क्षिप्तम् । जालेन बद्धः प्रत्युत्पन्नमतिः मृतवद् आत्मानं संदर्श्य स्थितः । ततो जालाद् अपसारितः यथाशक्ति उत्प्लुत्य गम्भीरं नीरं प्रविष्टः । यद्भविष्यः धीवरैः प्राप्तः व्यापादितः च ।

- * अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृतभाषायां पूर्णवाक्येन लिखतु। (कयोः अपि द्वयोः)[2]
(नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तर विकल्पमांथी संस्कृतमां लपो.) (कोईपक्ष अके)
(Choose answer the following Sanskrit Questions in Sanskrit.) (any two)

- 3) बुद्धिमती कन्या शालीन् कुत्र तप्तवती ?
(A) आतपे (B) चत्वरे (C) अग्नौ ।
- 4) कृतबुद्धयः कथं पश्यन्ति ?
(A) शुद्धयाधिया (B) विशुद्धयाधिया (C) मनसा
- 5) वित्तदासः कूटनाथाय केन भावेन पात्राणि प्रायच्छत् ?
(A) दयाभावेन (B) मित्रधर्मभावेन (C) प्रातिवेशिक धर्मभावेन

- * अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखतु । (कयोरपि द्वयोः) [4]
(नीचे आपेला प्रश्नोना उत्तर गुजराती भाषायां लपो.) (कोईपक्ष अके)
(Answer the following questions in English.) (any two)

- 6) कूटनाथे वित्तदासने छेतरवा माटे कर्ण योजना बनावी ?
What was the planning of Kutanatha to advice Vittadasa?

7) સજીવોમાં સ્વાભાવિક સાદૃશ્ય કયા કારણથી હોય છે ?

What is the reason for natural similarity of living beings?

8) સરોવર જોઈને માછીમારોએ શો વિચાર કર્યો ?

What did Fisherman think on seeing the lake?

* અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણીં લિખતુ । (કસ્યાપિ એકસ્ય) [2]

(નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.) (કોઈપણ એક)

(Write short note on the following) (any one)

9) ગુણવતી કન્યાનું આયોજન.

Planning of the excellent girl.

10) બ્રહ્માનો દુર્વાસાને ઠપકો.

Brahma's rebuke to Durvasa.

* અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખતુ । [4]

(નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.)

(Read the paragraph carefully and write answers in Sanskrit.)

11) સ્વરેણ યુવકઃ કાયેન વૃદ્ધઃ ઇવ કશ્ચિત્ ભગ્નદન્તઃ ધવલકેશઃ સદણ્ડઃ એકઃ જનઃ અર્જુનસ્ય સમીપમાગતવાન્ । અદૃષ્ટપૂર્વં તાદૃશં જનં દૃષ્ટ્વા અર્જુનઃ આશ્ચર્યચકિતઃ સજ્જાતઃ । મહાભારતકાલિકાન્ સ્થૂલકાયાન્ બલિષ્ઠાન્ જનાન્ સ્મરન્ સ કષ્ટમપિ અનુભૂતવાન્ । અસ્ય એતાદૃશીં સ્થિતિં દૃષ્ટ્વા અર્જુનઃ સાશ્ચર્યં પૃષ્ટવાન્ - “કો ભવાન્? કસ્માત્ તવ ઈદૃશી અવસ્થા જાતા ।”

પ્રશ્ના:

(A) એકઃ જનઃ કસ્ય સમીપમ્ આગતવાન્?

(B) સઃ યુવકઃ કીદૃશઃ આસીત્?

(C) અર્જુનઃ કીદૃશં જનં દૃષ્ટ્વા આશ્ચર્યચકિતઃ સજ્જાતઃ?

(D) મહાભારતકાલિકાન્ કાન્ જનાન્ અર્જુનઃ અસ્મરત્?

विभाग - B

(पद्य विभागः)

* अधोदत्तस्य पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं करोतु । (कस्यापि एकस्य) [4]

(नीचे आपेला पद्यखण्डस्य गुर्जराती भाषायां अनुवादं करो.) (कोईपण अेक)

(Translate the following passage into English.) (any one)

12) प्रविचार्योत्तरं देयं सहसा न वदेः क्वचित् ।

शत्रोरपि गुणाः ग्राह्या दोषास्त्याज्याः गुरोरपि ॥

ध्येयं सनातनं ब्रह्म हेयं दुःखमनागतम् ।

कायिकं सुखमादेयं विधेयं जनसेवनम् ॥

13) न जायते म्रियते वा कदाचि -

न्नायं भूत्वा भविता वा न भूयः ।

अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो

न हन्यते हन्यमाने शरीरे ॥

* अधोदत्तानां संस्कृतप्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखतु । (कयोरपि द्वयोः) [2]

(नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नानां उत्तर विकल्पेभ्योऽंथी संस्कृतभां लभो.) (कोईपण अे)

(Choose answer the following Sanskrit questions in Sanskrit) (Any two)

14) रावणस्य चापं कीदृशम् आसीत्?

(A) महामणिविभूषितम् (B) मुक्तामणिविभूषितम् (C) मुक्तकर्ण विभूषितम्

15) का नदी त्वरिता वहति?

(A) यमुना (B) नर्मदा (C) गङ्गा

16) कविः किं याचते?

(A) भद्रम् (B) दुरितम् (C) धनम्

* अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्ल-भाषायां लिखतु । (केषाम्अपि त्रयाणाम्) [6]

(नीचे आपेला प्रश्नोना उत्तर गुजराती भाषामां लभो.) (कोईपण त्रय)

(Write the following answer in English.) (Any three)

17) क्रोधान्वित रावणे शुं कर्तुं ?

What did enraged Ravana do?

18) अपवर्गप्रदा शिवनी मूर्ति प-वर्गथी डेवी रीते रचाथेली छे ?

How is the image of Shiva, giving salvation formed with?

19) सुवर्णनी परीक्षा कर्ष कर्ष रीते थाय छे ?

How is gold tested?

20) लक्त शुं-शुं नथी ज्ञासतो ?

Which Things does a devotee not know?

* श्लोकपूर्तिं करोतु । (कयोरपि द्वयोः) [4]

(श्लोकपूर्तिं करो.) (कोईपण ढे)

(Complete The verses.) (Any Two)

21) सर्वे भवन्तु भवेत् ॥

22) विवादे विषादे त्वमेका भवानि ॥

23) यस्मान्नोद्विजते मे प्रियः ॥

विभाग - C

(नाट्यविभागः)

* अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं करोतु । (कस्य अपि एकस्य) [4]

(नीचे आपेला नाट्यखंडनो गुजराती भाषां अनुवाद करो.) (कोईपण अेक)

(Translate the following dialogues into English.) (Any one)

- 24) शिष्यः - भोः श्रेष्ठिन् ! इतः इतः ।
 चन्दनदास - अयमागतोऽस्मि । (उभौ परिक्रामतः ।)
 शिष्यः - उपाध्याय, अयं श्रेष्ठी चन्दनदासः ।
 चन्दनदासः - (उपसृत्य) जयतु जयत्वार्थः ।
 चाणक्यः - श्रेष्ठिन्, स्वागतं ते । इदमासनम् तत्र स्थातव्यम् ।
 चन्दनदासः - यदर्थं आज्ञापयति । (उपविष्टः)
 चाणक्यः - अपि प्रचीयन्ते संव्यवहाराणां वृद्धिलाभाः वः ।
- 25) शाण्डिल्यः - भो भगवन् ! इदमुद्यानम् ।
 परिव्राजकः - प्रविश अग्रतः
 शाण्डिल्यः - भगवन् एव पुरतः प्रविशतु ।
 अहं पृष्ठतः प्रविशामि ।
 परिव्राजकः - किमर्थम् ।
 शाण्डिल्यः - पौराणिक्याः मम मातुः
 श्रुतम् अशोकपल्लवान्तरनिरुद्धो
 व्याघ्रः प्रतिवसति । तत्
 भगवानेव पुरतः प्रविशतु
 अहं पृष्ठतः प्रविशामि ।

* अधोदत्तं वाक्यं कः वदति इति लिखतु । (कयोरपि द्वयोः) [2]

(नीचे आपेलां वाक्यो कोश बोले छे ते लभो.) (कोईपक्ष भे)

(State who says the whom.) (Any two)

'अ' विभागः

'ब' विभागः

26) शृणु – पठनेन विना न प्राप्यते विद्या ।	-	दुर्योधनः
27) कानि कानि तानि त्रिविधानि कार्याणि ।	-	परिव्राजकः
28) भो भोः प्रकृतिं गतः	-	शकुनिः
	-	सुनीतः

* अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायाम्/ आङ्ग्लभाषायां लिखतु । (कयोरपि द्वयोः) [4]

(नीचे आपेला प्रश्नोना उत्तर गुजराती भाषामां लभो.) (कोईपक्ष भे)

(Answer the following Questions in English.) (Any two)

29) ચાણક્ય ચંદનદાસને કઈ રીતે ભય બતાવે છે?

How does Chanakya Threaten Chandanadas?

30) ઘટોત્કચ શકુનિને શું સલાહ આપે છે?

What does Ghatotkacha advise Shakuni to do?

31) કયા મનુષ્યની પશુમાં ગણના થાય?

Which man is considered to be an animal?

* अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणीं लिखतु । (कयोरपि द्वयोः)

[4]

(नीचे आपेला विषय उपर टूंकनोँध लभो.) (कोईपण भे)

(Write short note for the following.) (Any two)

32) घटोत्कचनुं पात्रालेभन

Characterisation of Ghatotkacha.

33) दुर्घटनाना साक्षी भनेला भाषासनुं त्रीशु कर्तव्य शुं छे ?

Third duty of the witness person.

34) शांडिल्यअे करेलुं उद्याननुं वर्णन लभो.

Write the description of the garden.

* कोष्ठगतानि पदानि प्रयुज्य वाक्यं रचयतु । (कयोरपि द्वयोः)

[2]

(कौंसमां आपेला पदोनो उपयोग करीने वाक्यो बनावो.) (कोईपण भे)

(Make sentence using words given in the brackets.) (Any two)

35) पथथरो अचेतन होय छे.

Stones are inanimate

(प्रस्तर अचेतन भू)

36) अमे दूतने हणनारा नथी.

We are not the killer of an envoy.

(अस्मद् दूतघातक न)

37) लगवानथी शुं थशे ?

Why to educate?

(पठन किं भू)

विभाग - D

(व्याकरणविभागः)

- * अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारं लिखतु । [16]
(नीचे आपेला प्रश्नांना उत्तर सूचना अनुसार लभो.)
(Answer the following questions according to instruction given.)
- 38) अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः 'वृत्तिः' शब्दस्य समानार्थकं शब्दं चित्वा लिखतु । [1]
वर्तनम्, प्रवृत्तिः, जीवनचर्या
- 39) अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः 'ऊर्ध्वम्' शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दं चित्वा लिखतु । [1]
अधः, उपरि, मध्ये
- 40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखतु । [1]
वदति, मन्ये, वदानि
- 41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्यभविष्यत्कालस्य मध्यमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखतु। [1]
भविष्यसि, भविष्यथः, भविष्यथ
- 42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थस्य अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखतु । [1]
वन्दताम्, वन्दन्ताम्, वन्देताम्
- 43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थस्य अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखतु । [1]
पठन्ति, पठेयुः पठन्तु
- 44) 'जीवने कीदृशाः विघ्नाः भवन्तीति शिष्यः अपृच्छत् ।' - प्रदत्तवाक्यस्य 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्धं वाक्यं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखतु । [1]
क) जीवने कीदृशाः विघ्नाः भवन्तीति शिष्यः अपृच्छति स्म ।
ख) जीवने कीदृशाः विघ्नाः भवन्तीति शिष्यः पृच्छति स्म ।
ग) जीवने कीदृशाः विघ्नाः भवन्तीति शिष्यः पृच्छन्ति स्म ।

- 45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः द्वितीयाविभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखतु । [1]
पूजाम्, पूजे, पूजाः
- 46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः सप्तमी विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखतु । [1]
कमललोचनम्, कमललोचने, कमललोचनेषु
- 47) उपपद विभक्तेः प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयतु । [1]
आकारेण कश्चित् कृशः जनः सह न तिष्ठति ।
कृशम्, कृशे, कृशेन
- 48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयतु । [1]
संस्कृतभाषायां वचनानि सन्ति ।
त्रयः, त्रिस्त्रः, त्रीणि
- 49) रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखतु । [1]
अतः केनापि उपायेन भया असौ वञ्चनीयः ।
(विध्यर्थभूतकृदन्तम्, सम्बन्धकभूतकृदन्तम्, कर्मणिभूतकृदन्तम्)
- 50) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखतु । [1]
कर्णश्च
(कर्णः+च, कर्ण+श्च, कर्णो+च)
- 51) अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखतु । [1]
साधुसेवितः + अयम्
(साधुसेवितोऽयम्, साधुसेवितोऽयम्, साधुसेवितोऽयम्)
- * अधोदत्तयोः सामासिकपदयोः समासप्रकारौ दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखतु । [2]
- 52) घृतसहितम्
(तृतीयातत्पुरुषः, कर्मधारयः, षष्ठीतत्पुरुषः)
- 53) तीक्ष्णतुण्डः
(द्वन्द्वः, कर्मधारयः, बहुव्रीहिः)

विभाग - E

(संयुक्त विभागः)

54) अधोदत्तानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण योजयतु । [4]

(नीचे आपेलां वाक्यो कथानक क्रम अनुसार गोठपो.)

(Arrange the sentence according to sequence of the story.)

- (A) परन्तु सः शक्तिमति क्रम्य न भवेत् ।
 (B) यद्यपि सामाजिको व्यवहारः सर्वत्रैव अपेक्षितो भवति ।
 (C) ये जनाः स्वकीयां शक्तिमतिक्रम्य सामाजिकान् व्यवहारान् कुर्वन्ति ते अतिभारत्वात् निमज्जन्ति एव ।
 (D) सामाजिको व्यवहारः भाररूपो भवति ।

55) अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखतु । [4]

(नीचे आपेला गद्यखण्ड वांचीने प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां लपो.)

(Read the following passage carefully and write answers in Sanskrit.)

परोपकारशीलाः जना विश्वस्य कल्याणाय कार्यं कुर्वन्ति । ते परेषाम् उपकाराय घोरतरं कष्टं सहन्ते । यथा दानशीलः कर्णः स्व कवचकुण्डले अयच्छत् । राजा शिविः कपोतस्य प्राणान् रक्षितुम् निजमांसम् अयच्छत् । दधीचिः देवानां रक्षायै निजशरीरम् अपि अयच्छत् । ईशाः जनाः परेषां कृते उदाहरणस्वरूपाः सन्ति । तेषां कार्याणि अनुकरणीयानि ।

प्रश्ना :-

- (A) कीदृशाः जनाः विश्वस्य कल्याणाय कार्यं कुर्वन्ति?
 (B) कः देवानां रक्षायै निजशरीरम् अयच्छत्?
 (C) राजा शिविः किमर्थं स्वमांसम् अयच्छत्?
 (D) दानशीलः कर्णः किम् अयच्छत्?

* कर्ता-कृतीनां योग्यमेलनं करोतु । (कयोरपि द्वयोः) [2]

(कर्ता साधे योग्य कृति ज्ञेयो.) (कोईपक्ष ७)

(Match the following with author and their books.) (Any two)

कृति:	कर्ता
56) अभिधानचिन्तामणिः	(1) भवभूति
57) मुद्राराक्षसम्	(2) कालिदासः
58) मालविकाग्निमित्रम्	(3) हेमचन्द्राचार्यः
	(4) विशाखदत्तः

* रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखतु । (कानि अपि त्रीणि) [3]

(रेखांकित पदोने शुद्ध करीने गद्यखण्ड इरीथी लभो.) (कोईपक्ष त्रय)

(Correct the underlined words and rewrite the paragraph.) (Any three)

59) अस्मिन् ग्रन्थागारे बहवोऽनुपमाः ग्रंथाः आसन् । तेषु भोजने विरचितम् सरस्वती कंठाभरणनाम्ना प्रसिद्धं भोजव्याकरणमपि एकतमम् आसीत्।

* अधोदत्तस्य श्लोकस्य, गुर्जरभाषायाम्/ आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं करोतु । (कस्य अपि एकस्ये) [3]

(नीचे आपेला श्लोकोना अनुवाद करीने अर्थविस्तार करो.) (कोईपक्ष एक)

(Translate the following verses and expand the idea.) (any one)

60) सेवित्यो महावृक्षः फलच्छाया समन्वितः ।

यदि दैवात्फलं नास्ति छाया केन निवार्यते ॥

61) वज्रादपि कठोराणि मृदूनि कुसुमादपि ।

लोकोत्तराणां चेतांसि को नु विज्ञातुमर्हति ॥

